
Elinympäristölautakunnan lupajaosto, § 71, 03.09.2025

Elinympäristölautakunnan lupajaosto, § 77, 01.10.2025

§ 77

Asiavirheen oikaisu; Käkisaarentie 10; kehoitus ja hevostenpitäjän kuuleminen

HMKDno-2022-276

Elinympäristölautakunnan lupajaosto, 03.09.2025, § 71

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Kotiporo, ympäristötarkastaja, heidi.kotiporo@hameenkyro.fi

Asian taustaa

Kiinteistöllä Käkimäki (108-416-2-151) ja Pajulahti (108-416-2-162) pidetään ympärivuotisesti kahta hevosta. Hevosilla on käytössään ympärivuotinen jaloittelutarha sekä kesäisin isompi laidunalue. Jaloittelutarha ja laidunalue eivät rajoitu vesistöön. Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojeluun on ensimmäisen kerran 12.4.2022 laitettu vireille vaatimus hevostenpitotoiminnan lopettamiseksi. Vaatimukset on toistettu lisäksi 6.10.2022, 30.1.2023 sekä 9.3.2025.

Kiinteistöillä Käkimäki ja Pajulahti on tehty tarkastuksia useaan otteeseen vuosina 2023, 2024 ja 2025 (tarkastuskertomukset 23.5.2022, 28.7.2022, 22.11.2022, 13.12.2022, 22.11.2023, 12.5.2025). Lisäksi hevostenpitäjälle on toimitettu selvityspyyntö 22.8.2022, täydennyspyyntö 9.9.2022, selvityspyyntö 30.1.2022 sekä selvityspyyntö 28.3.2025.

Tarkastuskertomus 23.5.2022

Tarkastuksella kiinteistöllä oli 4 hevosta. Tarkastuksella havaittiin, ettei lantoja ollut kerätty ja ettei lannalle ollut asianmukaista keräyspaikkaa. Tarkastuskertomukseen on kirjattu, että pihattoon tulee rakentaa asiallinen ja riittävän kokoinen lainmukainen katettu lantala / peitteellä katettu vaihtolava. Lannat tulee siivota päivittäin loistartuntapaineen ja ravinnevalumien estämiseksi ympäristöön. Tarkastuskertomukseen on kirjattu vaatimus, että ympäristönsuojeluviranomaiselle tulee toimittaa sopimusasiakirja mihin lannat viedään sekä vuokrasopimus peltojen vuokraamisesta. Vuokrasopimus peltojen vuokraamisesta on toimitettu 30.6.2022 (sopimus allekirjoitettu 26.5.2022).

Tarkastuskertomus 28.7.2022

Lannan keräyskohteesta tulee olla selvitys mihin lantalaan lannat viedään. Selvitys tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 10.8.2022.

Tarkastuskertomus 22.11.2022

Hevosilla oli pääsy alapuoliselle laitumelle järven puolelle. Talvitarhan aitaus tulee olla tehtynä, kun kasvukausi on ohitse, tällöin aitaus pitää olla 100 m järvestä. Tarkastusmuistiossa on lisäksi muistutettu, että lannan keräyksen tulee olla järjestetty

lantalaan ja allekirjoitettu sopimusasiakirja siitä mihin lanta viedään, tulee toimittaa tieto kunnalle. Muistioon on kirjattu myös, että mikäli lantaa viedään pois ja kerralla varastoitavan lannan määrä alittaa 25 kuutiota, voidaan lanta varastoida lantalan sijaan tiiviillä siirtolavalla tai muulla vastaavalla alustalla, joka on katoksessa tai joka katetaan peitteellä.

Tarkastuskertomus 13.12.2022

Kiinteistöllä on 3 hevosta ja riittää, että lanta varastoidaan talvitarhasta lantalan sijaan tiiviillä siirtolavalla tai muulla vastaavalla alustalla, joka on katoksessa tai joka katetaan peitteellä. Tilalla oli lava-auto, joka peitetään pressulla. Kertomukseen on myös kirjattu, että mikäli lantaa viedään muualle, tulee siitä esittää kirjallinen sopimus.

Tarkastuskertomus 22.11.2023

Tarkastuksella käytiin läpi toiminnasta tulleita valituksia ja tarkastettiin laidunalue ja ympärivuotinen ulkotarha eli talvitarha. Lisäksi tehtiin selvitys lannan keräyksestä ja muualle toimittamisesta. Tarkastuksella havaittiin talvitarhan olevan rajattu yli 100 metrin etäisyydelle vesistöä. Tarha oli siisti ja hyvin hoidettu. Tarkastuksella ei havaittu viitteitä lannan keräämättömyydestä. Tarkastuksella oli kerrottu, että lannat kerätään usein ja vähintään kaksi kertaa vuodessa. Talven yli kertyneet lannat kerätään viimeistään keväällä. Lannat kerätään peräkärryn ja toimitetaan heti keräämisen jälkeen Teivon Ravikeskuksen lantalaan. Tarkastuksella todettiin valitukset aiheettomiksi eikä tilalla huomattu puutteita ympäristönsuojelussa.

Tarkastuskertomus 12.5.2025

Tarkastus suoritettiin lanta-asian riittäväksi selvittämiseksi. Tarkastuksella havaittiin, että kiinteistöllä oli kaksi hevosta, jotka laidunsivat sillä hetkellä ympärivuotisessa ulkotarhassa. Lisäksi hevosilla on käytettävissään kesäisin laajempi laidunalue. Ulkotarhassa näkyi satunnaisia lantakasoja, mutta havaintoa lannan keräämättömyydestä ei tehty. Yleisilme oli siisti. Lantaa kerätään säännöllisesti päivittäin. Talven yli kertynyt lanta kerätään keväisin. Lanta kerätään vaihtolavaan, josta lanta maatumisen jälkeen voidaan käyttää. Kiinteistöllä oli vaihtolava, johon lanta oli tuotu. Vaihtolava oli peitetty pressulla. Pressu on tarkoitus vaihtaa tulevaisuudessa paksumpaan.

Selvityspyyntö 22.8.2022

Hevosten pitäjälle on toimitettu selvityspyyntö 22.8.2022, jossa on tiedusteltu lannan keräystä kiinteistöllä Käkimäki syksystä 2021 kesään 2022. Selvityspyyntöön pyydetään toimittamaan lannan keräyspaikka ja päiväkirja lannan poistoimituksesta koko siltä ajalta, kun hevostenpitäjä on ollut ko. kiinteistöllä. Lisäksi kirjeessä on vaadittu toimittamaan päiväkirja lannan poistoimittamisesta joka vuoden toukokuuhun mennessä.

Täydennyspyyntö 9.9.2022

Täydennyspyynnössä on tarkennettu, mitkä kohdat riittävät täyttämään toimenpideluvassa määrätyt lupaehdot.

- Lantavaraston vähimmäistilavuus vuodessa eläinpaikkaa kohti: Uudet lantalat (1.4.2015 jälkeen vireille tulleet rakennushankkeet, Vna 1250/2014): Hevonen > 150 cm: 17 m3 lantaa/12 kk. Lantalain tulee olla tiivis ja katettu.
- Allekirjoitettu sopimusasiakirja lannanvastaanottopaikasta on toimitettava toimistopäällikölle. Kuitit lannan kuljetuksesta tulee säilyttää kiinteistöllä.
- Sovitaan katselmuskohta

Selvityspyyntö 30.1.2023

Hevosten pitäjälle on toimitettu selvityspyyntö 30.1.2023, jossa on kerrottu, että kuntaan on otettu yhteyttä, että alueen toiminta ei ole luvamukaisessa kunnossa. Lisäksi on huomautettu, että lannan keräys tulee olla hoidettuna asianmukaisesti katettuun ja vesitiiviiseen lantalaan tai siirtolavaan tms. vesitiiviiseen alustaan, joka on peitetty pressulla. Mikäli lantaa viedään muualle, tulee olla kirjallinen selvitys allekirjoituksineen. Selvityspyynnön yhteydessä on lisäksi pyydetty vastinetta lupajaostolle toimitettuihin vaatimuksiin 30.1.2023.

Selvityspyyntö 28.3.2023

Hämeenkyrön kunnan elinympäristölautakunnan lupajaosto on 17.1.2024 § 3 tehnyt päätöksen, että tekemänne toimet lannan keräämiseksi kiinteistöillä Käkimäki (108-416-2-151) ja Pajulahti (108-416-2-162) ovat olleet riittävät eikä uhkasakon asettamisvaihetta jatketa. Päätöksestä valitettiin Vaasan hallinto-oikeudelle, joka palautti päätöksellään 241/2025 (Dnro 164/03.04.04.19/2024) asian Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle käsittelyyn. Uudelleen käsittelyä varten hevostenpitäjältä pyydettiin selvitystä seuraavista asioista:

1. Kuinka montaa hevosta kiinteistöllä pidetään?
2. Mihin kiinteistöllä kerätään lantaa? Onko keräyspaikka/-alusta vesitiivis?
3. Onko lannankeräyspaikka/-alusta katoksessa tai katettu?
4. Kuinka usein lantaa on kerätty vuodesta 2021 alkaen, eriteltynä eri vuosille?
5. Kuinka kauan lantaa on säilytetty tilalla ennen sen poiskuljettamista?
6. Toiminnanharjoittajalta pyydetään kirjalliset dokumentit lannan luovutuksesta vuodesta 2021 alkaen. Milloin lantaa on luovutettu, mihin sitä on luovutettu ja kuinka paljon?
7. Mikäli lantaa ei kuljeteta pois kiinteistöltä, pyydetään selvitys, miten lantaa käsitellään.

Hevostenpitäjä vastasi selvityspyyntöön 28.3.2025 kirjallisesti 22.4.2025. Selvityksessä todettiin:

1. Kiinteistöillä pidetään kahta hevosta
2. Lanta kerätään vesitiiviiseen ja katettuun vaihtolavaan, jonka tilavuus riittää kattamaan koko vuoden aikana kertyvä lanta. Tilavuudessa huomioitu kesälaitumelle jäävä lanta, pihatön kuivikepohja sekä hevosten viettämä aika Teivon ravikeskuksessa kolmena päivänä viikossa.
3. Lannankeräyspaikka on katettu.
4. Lantaa on kerätty ympärivuotiselta ulkoilualueelta ja pihatosta useita kymmeniä kertoja joka vuosi. Joka vuosi keväällä maan sulaessa ulkoiluala ja pihatto on tyhjennetty kokonaan lannasta. Syksyllä ja talvella lantaa kerätään päivittäin tai vähintään viikottain.
5. Lantaa ei ole säilytetty tilalla. Kerätty lanta on kuljetettu toisen tilan lantalaan keräämisen jälkeen.
6. Kirjallisia dokumentteja lannan luovutuksesta ei ole koska niitä ei ole koskaan vaadittu.
7. Lantaa kuljetetaan jatkossakin pois kiinteistöltä ja osa lannasta hyödynnetään vaihtolavassa varastoinnin jälkeen laidunalueiden ja kasvimaan lannoitukseen.

Hevostenpitäjältä ei olla saatu tarkkaa tietoa mihin lantaa on kuljetettu vuosien 2021-2025 välillä useista pyynnöistä huolimatta. Selvitystä hevostenpitäjältä on saatu yllä olevan lisäksi sähköpostitse mm. 28.5.2022, 28.7.2022

28.5.2022 viestissä on tuotu esiin mm. seuraavaa: "Toimitan lannan vastaanottosopimuksen sitten kun loputkin lannat kerätään ja toimitetaan pois. Lantala hoidetaan määräaikaan mennessä. - - Tähän asti lannat on kerätty vesitiiviiseen kannelliseen tynnyriin mistä käynnillä kerroin. - -"

28.7.2022 viestissä on todettu lannan keräämisestä seuraavasti: "Pienemmän määrät (esim. pihaan tulevat) kerään tynnyriin ja tarhasta siivottaessa lannat kerätään lavauton lavalle (siinä tarvittaessa voi myös säilyttää) ja viedään toiselle tilalle säilytettäväksi lantalaan ennen peltoon levitystä."

Tarkastuksilla ei olla havaittu merkkejä lannan keräämättömyydestä, jonka vuoksi lantaa on todennäköisesti kuljetettu muualle varastoitavaksi ja tämä todetaan lisäksi kirjallisessa vastauksessa 28.3.2025 toimitettuun selvityspyyntöön. Hevostenpitäjä toimitti Hämeenkyrön ympäristönsuojeluviranomaiselle tiedoksi 1.9.2023 allekirjoitetun lannanluovutussopimuksen, jossa todetaan, että kiinteistön lantaa toimitetaan säilytettäväksi Teivon Ravikeskuksen lantalaan, josta ravikeskus huolehtii lannan eteenpäin toimittamisesta.

Ympäristötarkastaja kysyi 13.3.2025 Teivon Ravikeskuksesta ottavatko he vastaan ulkopuolista lantaa. Kyselyssä pohjustettiin asian liittyvän viranomaiselle aiemmin toimitettuun lannanluovutussopimukseen, jonka asianmukaisuudesta oli tullut kuntaan viestejä naapurustosta. Naapurustosta on tullut kuntaan tietoa, että kyseinen

lannanluovutussopimus ei olisi pätevä ja Ravikeskukseen ei otettaisi lantaa sopimuksella säilytettäväksi. Vastaus Ravikeskukselta saapui 13.3.2025 ja vastauksessa todettiin, ettei toimitusjohtaja (joka oli aloittanut 1.3.2025 eikä siten voi ottaa kantaa aiempiin asioihin) ollut löytänyt sopimusta datanhallinnasta. Lisäksi Ravikeskus totesi, että Ravikeskus ei vastaanota lantaa ravikeskuksen ulkopuolelta, vaan he huolehtivat lantahuollosta ainoastaan alueen yrittäjien, oman tallin ja ravikilpailuissa syntyvän lannan osalta. Lantaa voi syntyä ulkopuolisilta toimijoilta lähinnä ravikilpailujen tai radankäyttäjien harjoituskäytön yhteydessä. Tästä lannasta löytyy kirjanpitoa perustuen sisäisen toiminnan näkökulmaan. Ravikeskus ei voi poissulkea ns. ulkopuolisen lannan käsittelyä ravikeskuksessa, mutta toteaa, että sopimusperusteisesti ei toimiteta lantaa kenenkään ulkopuolisen toimesta.

Lisätty 3.9.2025: Hevostenpitäjä on tuonut tiedoksi tarkastuskäynnillä 7.5.2025, selvityksessään 28.3.2025 sekä puhelimitse 2.9.2025, että lannanluovutussopimus koskee sitä lantaa, joka syntyy, kun hevoset ovat Teivon Ravikeskuksessa kolmena päivänä viikossa.

Oheismateriaalit sisältävät henkilötietoja, joten niitä ei julkaista kunnan verkkosivuilla.

Hallintolain 113 §:n mukaisesti elinympäristölautakunnan lupajaosto päättää ratkaisuvaltaansa kuuluvat liitteessä mainitut erityislainsäädännön asiat ja luvat.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Kotiporo, ympäristötarkastaja

Elinympäristölautakunnan lupajaosto kehottaa tilan Käkimäki (108-416-2-151) hevostenpitäjää selvittämään hevostenpitotoiminnan ympäristövaikutuksia.

1. Hevostenpitäjän tulee toimittaa kirjalliset dokumentit lannan luovutuksesta vuodesta 2021 alkaen. Kirjallisista dokumenteista on käytävä ilmi milloin lantaa on luovutettu, mihin sitä on luovutettu ja kuinka paljon?

Päätöksen perustelut

Koska tietoa lannan kuljetuspaikasta ja kuljetusmääristä ei ole saatu, ja kiinteistöllä Käkimäki tai Pajulahti ei olla havaittu merkkejä lannan keräämättömyydestä on perusteltua selvittää kuljetetaanko lannat asianmukaiseen vastaanottopaikkaan, jolla on resurssit lannan käsittelyyn asianmukaisesti ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) ja eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta Valtioneuvoston asetuksen (Vna 1250/2014) mukaisesti. Myöskin Teivon Ravikeskuksesta saadun vastauksen perusteella, jossa todettiin ettei ravikeskus ota sopimusperäisesti vastaan ulkopuolista lantaa, on syytä tarkistaa hevostenpitäjältä mihin lantaa kuljetetaan mikäli sitä ei käsitellä asianmukaisesti kiinteistöllä.

Vna 1250/2014 tarkoituksena on ehkäistä ja vähentää lannan sekä 2 §:ssä tarkoitettujen muiden lannoitteiden käytöstä, varastoinnista ja käsittelystä sekä eläintuotannosta aiheutuvia päästöjä pintavesiin, pohjavesiin, maaperään ja ilmaan. (1 §)

Vna 5 §:

Tilalla, jolla kertyy lantaa tuotantoeläinten pidosta, tulee olla lannan varastointitila (*lantala*). Lantalan tilavuuden tulee riittää vähintään 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle. Noudatettavat lantaloiden vähimmäistilavuudet eri lantalajeille ja prosessoiduille lannoille on esitetty liitteessä 1. Lantalan vähimmäistilavuuden laskemisessa voidaan ottaa huomioon viljelijöiden yhteiset lantalat ja pihattojen kuivikepohjat sekä samana laidunkautena laitumelle jäävä lanta. Naudoilla, lukuun ottamatta ympärivuotisesti ulkona kasvatettavia lajeja, huomioon voidaan ottaa enintään neljän kuukauden aikana laitumelle jäävä lanta. Vähimmäistilavuudesta voidaan poiketa, jos lantaa luovutetaan sellaiselle hyödyntäjälle, joka voi vastaanottaa sitä ympäristönsuojelulain 27 §:n nojalla myönnetyn luvan perusteella tai jos lantaa luovutetaan toiselle tilalle edellä säädetyllä tavalla varastoitavaksi lantalassa.

Jos tilalla kertyy varastoitavaa kuivalantaa enintään 25 m³ vuodessa tai jos tilalla varastoidaan kerrallaan enintään 25 m³ kuivalantaa, voidaan lanta varastoida lantalan sijaan tiiviillä siirtolavalla tai muulla vastaavalla alustalla, joka on katoksessa tai joka katetaan peitteellä.

Myös tilalla, joka ottaa vastaan ja varastoi lantaa, tulee olla lantala, joka mitoitetaan vuosittain vastaanotettavan määrän mukaan. Lantalaa ei kuitenkaan edellytetä, jos lanta säilytetään pellolla levitystä odottamassa jäljempänä 10 §:n 4 momentissa säädetyllä tavalla.

Vna 7:1 §: Lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilojen, lantakourujen ja muiden lannan johtamiseen tarkoitettujen rakenteiden tulee olla vesitiiviit.

Vna 7:4 §: - - Kuivalannan ja kuiva-ainepitoisuudelta sitä vastaavan orgaanisen sivujakeen ja orgaanisen lannoitevalmisteen varastointitila tulee kattaa tai varastoitava aine peittää siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estetään.

Vna 14:1 §: Tämän asetuksen noudattamisen valvonnasta säädetään ympäristönsuojelulain 18 luvussa ja rangaistuksista ympäristönsuojelulain 224 ja 225 §:ssä.

YSL 7:1 §: Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

YSL 16 §: Maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (*maaperän pilaamiskielto*).

YSL 17 §: Ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että: 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua; 2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa

vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää; tai 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*) .

YSL 169 §: Jos onnettomuuden, haitasta tehdyn ilmoituksen, luvan tai ilmoituspäätöksen noudattamatta jättämisen tai muun seikan vuoksi on aihetta olettaa, että toiminnasta aiheutuu terveyshaittaa tai merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, valvontaviranomaisen on tarkastettava toiminta tai selvítettävä asia muulla asianmukaisella tavalla. Jos samanaikaisesti on vireillä toimintaa koskeva lupa- tai ilmoituspäätösasia, on tarkastus tai selvitys tehtävä mahdollisuuksien mukaan ennen lupa-asian ratkaisemista tai ilmoituspäätöksen antamista.

YSL 172:1 §: Valvonta- ja lupaviranomaisella, 24 a §:ssä mainituilla markkinavalvontaviranomaisilla, 115 a §:ssä tarkoitettulla toimivaltaisella viranomaisella ja 26 §:ssä mainitulla tyyppihyväksynnästä huolehtivalla viranomaisella ja näiden määräämillä virkamiehillä ja viranhaltijoilla on oikeus tehtäviensä suorittamista varten: 1) saada salassapitovelvollisuuden estämättä välttämättömiä tietoja viranomaisilta ja toiminnanharjoittajilta; 2) kulkea toisen alueella; 3) saada tarpeelliset tiedot tuotteen valmistuksesta ja siinä käytettävistä aineista sekä valmistettavista, maahan tuotavista tai muutoin markkinoille saatettavista tuotteista tuotteen valmistajalta, maahantuojalta tai muulta markkinoille saattajalta; 4) suorittaa mittauksia sekä ottaa näytteitä ja tallentaa ääntä tai kuvaa; 5) päästä paikkaan, jossa toimintaa harjoitetaan; 6) tarkkailla toimintaa sekä sen päästöjä ja ympäristövaikutuksia; 7) tehdä tarkastuksia 1–6 kohdan mukaisia keinoja käyttäen.

YSL 175:1 §: Valvontaviranomainen voi: 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa; 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta; 3) määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aihetta epäillä toiminnasta aiheutuvan tämän lain vastaista ympäristön pilaantumista

Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojelumääräysten (Valtuusto 27.4.2015, 10 §, voimaan 5.6.2015) 23 §:ssä todetaan: Kotieläimien lanta on varastoitava asianmukaisissa lannan varastointitiloissa. Varastointitilojen pohjarakenteiden tulee olla vesitiiviitä sekä varastot tulee olla katettuja tai muulla tavoin suojattuja niin, että lannan sisältämät ravinteet eivät pääse esimerkiksi sade- tai sulamisvesien vaikutuksesta leviämään ympäristöön. Lanta on siivottava ulkotarhoista ja ratsastuskentiltä säännöllisesti asianmukaiseen lantavarastoon. Ulkotarhoista lanta on siivottava aina tarvittaessa ja vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Lisäksi ympäristönsuojelumääräysten 27 §:ssä määrätään yleisestä velvollisuudesta antaa tarpeellisia tietoja valvontaa varten: Ympäristönsuojelulain 172 §:ssä määrätyn tiedonsaanti- ja tarkastusoikeuden mukaan viranomaisilla on valvontaa ja ympäristönsuojelulain toimeenpanoa varten oikeus saada toimintaansa varten tarpeelliset tiedot.

Mikäli nyt annettua kehotusta ei noudateta, Hämeenkyrön ympäristönsuojeluviranomainen harkitsee velvoittavansa hevostenpitäjän ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla riittävässä määrin selvittämään lannan luovutuksen. Määräyksen noudattamisen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakkolain (1113/2000) mukainen sakon uhka.

Asianosaisen kuuleminen

Toiminnanharjoittajalle varataan ympäristönsuojelulain 185 §:n ja hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Selvitys pyydetään toimittamaan ympäristönsuojeluviranomaiselle **20.10.2025 mennessä** kirjallisesti osoitteeseen kirjaamo@hameenkyro.fi tai Härkikuja 7, 39100 Hämeenkyrö.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki () 7 §, 16 §, 17 §, 169 §, 172 §, 175 §, 185 §

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (Vna 1250/2014) 1 §, 5 §, 7 §, 14 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojelumääräysten (Valtuusto 27.4.2015, 10 §, voimaan 5.6.2015) 23 §, 27 §

Päätös

Hyväksyttiin.

Elinympäristölautakunnan lupajaosto, 01.10.2025, § 77

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Kotiporo, ympäristötarkastaja, heidi.kotiporo@hameenkyro.fi

Kuvaus

Hevosten pitäjä jätti sähköpostitse oikaisuvaatimuksen 4.9.2025 koskien elinympäristölautakunnan lupajaoston kokouksessa annettua päätöstä 3.9.2025 § 71. Oikaisuvaatimuksessaan 4.9.2025 hevosten pitäjä "vaatii oikaisua ja asian uudelleen käsittelyä. Esityslista piti sisällään valheellista tietoa koskien Teivon kanssa tehtyä sopimusta. Lisäksi tuo 5.5.2023 muistio täytyy ehdottomasti mainita, kun kerran sitä vanhemmat muistiot ja selvityspyynnöt jotka tuo muistio kumoaa ovat vaikuttaneet asian käsittelyyn."

Hevosten pitäjältä pyydettiin tarkennusta oikaisuvaatimukseen 5.9. ja tarkennus saapui 21.9.2025. Tarkennuksessaan hevostenpitäjä toistaa vaatimuksen oikaisusta ja perustelee oikaisuvaatimustaan seuraavasti: "Esityslista piti sisällään valheellista tietoa koskien Teivon kanssa tehtyä sopimusta. Sopimusta käsiteltiin vain - - valheellisten näkemysten perusteella - -. Kaikki valheellinen teksti liittyen sopimukseen tulee poistaa tai muokata esityslistaan. - - Päätös toimittaa kirjalliset dokumentit lannan luovutuksesta vuodesta 2021 tulee käsitellä uudestaan. Vuonna 2023 on tehty

selväksi, ettei dokumentteja lannan luovutuksesta vaadita. Tilalla on ollut riittävä lannankeräysastia (traktorin peräkärri ja vaihtolava) ja lannanluovutus sopimusta on pyydetty vain jos tilalle tulee enempi hevosia tai jos keräysastia ei riitä."

Asiavirheen korjaaminen

Lupajaoston kokouksen 3.9.2025 § 71 esityslistan kuvausteksti löytyy edeltä. Kokouksen valmistelumateriaaleihin ei ole sisällynyt muistio 5.5.2023. Muistiossa todetaan seuraavasti:

Muistio 5.5.2023

Käkisaarentie 10:ssä oli 4.5.2023 tarkastuskäynti klo. 16.30 liittyen elinympäristölautakunnan lupajaoston päätökseen lannan keräysastian tarkastamiseksi. Paikalla oli nyt kaksi hevosta. Käynnillä keskusteltiin siitä, miten lanta on kerätty siitä asti, kun hevoset ovat olleet kiinteistöllä. Virheelliseksi on osoittautunut, että hevosenlantaa ei olisi kerätty ja että lannan keräyssäiliötä ei olisi ollut paikalla, kun vasta 12.12.2022. Paikalla on ollut kannellinen tynnyri ja avolava-auto, mihin lantaa on kerätty aina alusta asti 06/2021-01/2023. Lava-autossa on ollut pressu sekä alla että yllä. Lava-autolla lantaa on viety toisen tilan lantalaan. Tietoa ei tarvitse antaa mihin lantalaan lanta viedään. Nyt käytössä on ollut 01/2023 asti kannellinen tynnyri sekä traktorin peräkärri, jossa on pressu päällä. Sekä lantaa viedään jatkossakin toisen tilan lantalaan. Tämä tullaan korjaamaan elinympäristölautakunnan lupajaoston päätökseen oikaisuna, niin että lannan keräyssäiliö on ollut koko ajan kiinteistöllä ja lantaa kuljetetaan toisen tilan lantalaan (mistä tietoa ei tarvitse antaa) ja että lannan keräys on hoidettu asianmukaisesti koko ajan, kun hevostenpitäjä on kiinteistöllä ollut. Näytteenottoa järvestä tullaan nyt jatkamaan ainakin muutaman vuoden.

Lisäksi hevosten pitäjä toimitti kuvakaappaukset ympäristötarkastajan sähköposteista, jotka oli lähetetty 4.5.2024 ja 1.6.2025 sekä yksi sähköposti, josta ei käynyt ilmi lähetyspäivämäärää. Sähköposteissa on todettu mm. seuraavia asioita:

sähköposti, jonka lähetyspäivämäärä ei käynyt ilmi: "mutta tosiaan tuo kirjallinen sopimus (mikäli lantaa viedään muualle kun on enemmän hevosia), on vain meille kunnalla tiedoksi, sitä ei levitetä kunnan ulkopuolelle, se on vain minulle tueksi, että voin sanoa, että asiat on kunnossa."

Sähköposti 4.5.2025: "- - tosiaan tuosta lava-auton hyväksymisestä lannan keräysvarastona käytiin kasvotusten ensimmäisen kerran keskustelua tuolloin 12.12. (pahoittelut emme ainakaan muistaneet muita kertoja), ja laitoin siihen muistioon myös sen vaatimuksen, että tulee kertoa mihin lanta viedään, mutta nyt kun sitä lava-autoa ei enää ole, niin asia on kuitattu. Vaikka auto on ollut kiinteistöllä, mutta en ollut sitä hyväksynyt kun ei tiedetty mihin se siitä menee. Mutta nyt olemme täällä keskustelleet, että ei sinun tarvitse kertoa jatkossa mihin lannat viet tai jos joku hakee sitä sinulta. - - niin käykö, että korjaan muistioon tuon pvm kun lava-autosta on luovuttu, voit vielä antaa tarkan pvm. Lisäksi laitan siihen, että kaikki on nyt kuitattu ja tilalla käytössä nyt traktorin peräkärri, eikä tarvitse ilmoittaa mihin vie tai kuka hakee lantaa. Laitan oman allekirjoituksen siihen, mikäli joku kyselee voit näyttää, että asia on hyväksytty."

Sähköposti 1.6.2025: "- - elikkäs siinä tilanteessa, kun säilytystila ei riitä ja täytyy viedä muualle niin vasta siinä tilanteessa."

Kuten edellä § 71 kuvaustekstistä voidaan havaita, on esityslistalle lisätty 3.9.2025 seuraava teksti: Hevostenpitäjä on tuonut tiedoksi tarkastuskäynnillä 7.5.2025, selvityksessään 28.3.2025 sekä puhelimitse 2.9.2025, että lannanluovutussopimus koskee sitä lantaa, joka syntyy, kun hevoset ovat Teivon Ravikeskuksessa kolmena päivänä viikossa.

Lisäksi sähköpostissaan 21.9.2025 hevosten pitäjä vielä toteaa, että on kertonut aiemmalle ympäristötarkastajalle sopimuksen koskevan vain sitä osaa lannasta minkä hevoset tuottavat oleskellessaan Teivossa.

Elinympäristölautakunnan lupajaoston kokouksen 3.9.2025 § 71 on lisäksi jäänyt virhe koskien selvityspyyntöä 28.3.2025. Lupajaoston kokouksen esittelytekstiin selvityspyynnön päivämääräksi on jäänyt 28.3.2023, kun se oikeasti on 28.3.2025.

Oheismateriaalit

Oheismateriaalit sisältävät henkilötietoja, joten niitä ei julkaista kunnan verkkosivuilla.

Hallintolain 113 §:n mukaisesti elinympäristölautakunnan lupajaosto päättää ratkaisuvaltaansa kuuluvat liitteessä mainitut erityislainsäädännön asiat ja luvat.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Kotiporo, ympäristötarkastaja

Elinympäristölautakunnan lupajaosto hylkää virheen korjaamista koskevan vaatimuksen. Lupajaosto pitää kokouksen 3.9.2025 § 71 päätöksen voimassa.

Päätöksen perustelut

Elinympäristölautakunnan lupajaoston kokouksen jälkeen havaittiin, että muisto 5.5.2023 ei ollut sisältynyt valmistelumateriaaleihin eikä listatekstiin. Muistiossa esitetyillä seikoilla ei ole sellaista olennaista merkitystä asian ratkaisemiseen, joka vaikuttaisi kokouksen 3.9.2025 § 71 päätökseen.

Elinympäristölautakunnan lupajaoston 3.9.2025 § 71 päätöksen perusteluissa on seikkaperäisesti esitetty perustelut kehotuksen antamiseen. Oikaisuvaatimuksessa esiin tuodut tiedot eivät vaikuta päätöksen perusteluihin.

Lisäksi elinympäristölautakunnan lupajaoston kokouksen 3.9.2025 § 71 kehotukseen ei ole annettu muutoksenhakuohjausta, joka sallisi oikaisuvaatimuksen jättämisen. Tämän vuoksi 4.9.2025 ja uudelleen 21.9.2025 jätetyt oikaisuvaatimukset on käsitelty hallintolain (434/2003, HL) 50 §:n mukaisena asiavirheen korjaamisena.

HL 50 §: Viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos: 1) päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen; 2) päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen; 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe; tai 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen. Päätös voidaan korjata 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa asianosaisen eduksi tai vahingoksi. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen. Asianosaisen suostumusta ei kuitenkaan tarvita, jos virhe on ilmeinen ja se on aiheutunut asianosaisen omasta menettelystä. Päätös voidaan korjata 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa ainoastaan asianosaisen eduksi.

HL 52 §: Viranomaisen käsittelee korjaamisasian omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Aloite on tehtävä tai vaatimus virheen korjaamiseksi on esitettävä viiden vuoden kuluessa päätöksen tekemisestä. Asiavirheen korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Kirjoitusvirhe korjataan korvaamalla virheen sisältävä toimituskirja korjatulla toimituskirjalla. Asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kirjoitusvirheen korjaamista, jollei se ole tarpeetonta. Asia- tai kirjoitusvirheen korjaamisesta on tehtävä merkintä alkuperäisen päätöksen taltiokappaleeseen tai viranomaisen käytössä olevaan tietojärjestelmään. Uusi tai korjattu toimituskirja on annettava asianosaiselle maksutta.

HL 53 § 3 momentti: Päätökseen, jolla viranomaisen on hylännyt virheen korjaamista koskevan vaatimuksen, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Kyseessä olleessa § 71 annettiin hevostenpitäjälle kehoitus toimittaa tiedot, mihin lantaa on kuljetettu. Asetetun määräpäivän jälkeen asiaa tarkastellaan uudelleen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Hevostenpitäjä, kiinteistön 108-416-2-97 omistajat

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävillä 06.10.2025 ja julkaistu Hämeenkyrön kunnan yleisessä tietoverkossa (www.hameenkyro.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 06.10.2025.

Tiedoksianto asianosaiselle

Otteen tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa

Kirsi Kivioja, toimistosihteeri

Muutoksenhakukielto

§77

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)